

**Таҳлили таъсири танзимкунии
лоиҳаи Дастурамали № _____ “ Оид ба тартиб, муҳлат ва
ҳаҷми иттилооту маълумоте, ки аз ҷониби Бюрои таърихи
қарз ба Бонки миллии Тоҷикистон пешниҳод мегардад”**

Намуд ва номи лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқӣ	Дастурамали № _____ “Оид ба тартиб, муҳлат ва ҳаҷми иттилооту маълумоте, ки аз ҷониби Бюрои таърихи қарз ба Бонки миллии Тоҷикистон пешниҳод мегардад”
Маълумот дар бораи таҳиякунандаи лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқӣ	Бонки миллии Тоҷикистон
Доираи шахсоне, ки амали санади меъёрии ҳуқуқӣ ба онҳо паҳн мегардад	Бюроҳои таърихи қарз
Муҳлати қабули санади меъёрии ҳуқуқӣ	29 апрели соли 2022
Маълумот дар бораи ҷойгир намудани огоҳинома оид ба таҳияи санади меъёрии ҳуқуқӣ	Огоҳинома дар бораи таҳияи лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии мазкур дар Феҳристи нақшаҳои таҳияи лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии Портали интернетии иттилоотии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон санаи 05 декабри соли 2019 ҷойгир карда шудааст
Маҷмуи тақлифҳои аз рӯи натиҷаи ҷойгиркунонии огоҳинома оид ба омода намудани санади меъёрии ҳуқуқии воридгардида ва хулосаи таҳиякунанда оид ба онҳо	Аз рӯи натиҷаи ҷойгиркунонии огоҳинома оид ба омода намудани лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии мазкур тақлифу пешниҳодҳо ворид нагардидааст. Пас аз дар Феҳристи нақшаҳои таҳияи лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии Портали интернетии иттилоотии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгиркунонии огоҳинома оид ба омода намудани лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии мазкур машварати оммавӣ гузаронида шуда, нақшаи қабули лоиҳа аз ҷониби тарафҳои манфиатдор ҷонибдорӣ гардид. Бояд зикр намуд, ки айна ҳол дар Ҷумҳурии

	<p>Тоҷикистон ду адад Бюрои таърихи қарз, ҶДММ “Бюрои таърихи қарзию иттилоотии Тоҷикистон” ва ҶДММ “Бюрои таърихи қарзии Сомониён” амал менамоянд ва лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии мазкур дар алоҳидагӣ бо Бюроҳои таърихи қарзии зиркшуда мавриди муҳокима қарор дода шуда, пешниҳодоти воридшуда дар таҳияи лоиҳаи ниҳоии санади меъёрии ҳуқуқии мазкур ба инобат гирифта шудаанд.</p>
<p>Тавсифи мушкилот, ки барои ҳал намудани он қабули санади меъёрии ҳуқуқӣ зарур аст ва оқибатҳои эҳтимолии он дар ҳолате, ки агар ягон амал андешида нашавад</p>	<p>Қайд карда мешавад, ки гарчанде Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи таърихи қарз (кредит)” мафҳум, тартиб, асосҳои ҳуқуқии ташкилу нигоҳ доштан ва ошкор кардани таърихи қарзро муайян намуда, хусусиятҳои ташаккул, аз нав ташкил кардан, барҳам додани Бюрои таърихи қарз, принципҳои ҳамоҳангсозии фаъолияти иштирокчиёни низоми ташаккули таърихи қарзро муқаррар сохта, муносибатҳои дар ин соҳа ба миён омадаро ба танзим дарорад ҳам, лекин то ба айни ҳол меъёрҳои вобаста ба тартиб, муҳлат ва ҳаҷми иттилооту маълумоте, ки аз ҷониби Бюрои таърихи қарз бояд ба Бонки миллии Тоҷикистон пешниҳод шавад, мавҷуд нест.</p> <p>Бинобар ин, чиҳати таъмини Бонки миллии Тоҷикистон бо маълумоти мукамал ва боэътимод дар бораи фаъолияти Бюрои таърихи қарз ва умуман дар маҷмӯъ оид ба вазъи бозори қарзӣ зарурияти таҳия ва қабули Дастурамали мазкур ба миён омадааст.</p> <p>Дар ҳолати қабул нагардидани Дастурамали мазкур ин метавонад ба коста шудани танзими фаъолияти таърихи қарз, ҳадафҳои асосии мақоми ваколатдори дар самти</p>

	<p>назорати фаъолияти Бюрои таърихи қарз ва махсусан дастгирии суботи низоми бонкӣ, ҳифзи манфиатҳои амонатгузoron ва қарздеҳон, оварда расонда, эҳтимолияти паст шудани сатҳи амнияти иттилоотӣ, аз ҷумла махфияти иттилоотӣ ба вучуд омада, сатҳи эҳтимолияти ифшо ва дастрасии шахсони сеюм ба чунин маълумот баланд мегардад.</p>
<p>Ифодаи мақсадҳои дахлати давлат</p>	<p>Қабули Дастурамали мазкур аз ҷониби мақоми ваколатдор ин пеш аз ҳама мушаххас намудани муқаррароти умумии конунгузорӣ дар самти муайян намудани талабот доир ба тартиб, муҳлат ва ҳаҷми иттилооту маълумоте, ки аз ҷониби Бюрои таърихи қарз ба Бонки миллии Тоҷикистон пешниҳод мегардад, мебошад.</p> <p>Инчунин, татбиқи меъёрҳои Дастурамали мазкур ваколати танзим ва назорати Бонки миллии Тоҷикистонро доир ба фаъолияти Бюроҳои таърихи қарз дар амал таъмин менамояд.</p> <p>Ҳамзамон, бо риоя шудани муқаррароти санади меъёрии ҳуқуқии мазкур фаъолияти Бюроҳои таърихи қарз дуруст ба роҳ монда шуда, иттилоот ва маълумоти аз ҷониби онҳо пешниҳодшаванда сифатан баланд мегарданд.</p>
<p>Тавсифи мухтасари лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии пешниҳодшуда, аз ҷумла чораҳои пешбининамудаи лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии пешниҳодшуда, ӯҳдадорӣ ва</p>	<p>Дастурамал “Оид ба тартиб, муҳлат ва ҳаҷми иттилооту маълумоте, ки аз ҷониби Бюрои таърихи қарз ба Бонки миллии Тоҷикистон пешниҳод мегардад” талаботи махсус доир ба ҳисоботсупорӣ Бюроҳои таърихи қарзи кишварро ба танзим дароварда, ба ин васила Бонки миллии Тоҷикистон бо маълумоти мукамал ва боэътимод дар бораи фаъолияти Бюрои таърихи қарз, ташкилотҳои қарзӣ ва</p>

<p>маҳдудиятҳо барои субъектҳои соҳибкорӣ, асосноккунии роҳи ҳалли чунин мушкилот</p>	<p>умуман дар маҷмӯъ оид ба вазъи бозори қарзӣ таъмин гашта, танзим ва назорати фаъолияти Бюрои таърихи қарз дар самти ҳисоботсупорӣ ба роҳ монда мешавад.</p> <p>Аз ҷумла, дар санади меъёрии ҳуқуқии мазкур бо таври мушаххас муайян карда шудааст:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мазмун, тартиб ва муҳлати пешниҳоди ҳисоботи аз ҷониби Бюрои таърихи қарз пешниҳодшаванда; - тартиби пур кардани шаклҳои ҳисоботӣ аз ҷониби Бюрои таърихи қарз. <p>Тибқи талаботи санади меъёрии ҳуқуқии болозикр Бюроҳои таърихи қарзи кишвар дар қатори уҳдадориҳои умумӣ доир ба пешниҳоди ҳисобот, инчунин уҳдадориҳои мушаххаси зайлро бар дӯш мегиранд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - таъин намудани корманди масъул оиди ба таҳия ва пешниҳоди ҳисобот; - пешниҳоди ҳисоботи мукамал, боэътимод ва саривақтӣ; - мунтазам ва давра ба давра пешниҳод намудани ҳисобот; - пешниҳоди ҳисобот дар шакли хаттӣ ва электронӣ. <p>Бояд тазаккур дод, ки иҷроиши дақиқи талаботи санади меъёрии ҳуқуқии мазкур дар ҳалли мушкилоти ҷойдоштаи субъектҳои соҳибкорӣ вобаста ба пешниҳоди иттилооту маълумоти қарзӣ, яъне Бюрои таърихи қарз аҳамияти муҳим дошта, таъмини сатҳи дахлдори иҷроиши талаботи муқарраргашта оиди ҳисоботсупорӣ чунин субъектонро назди мақоми ваколатдорро муҳайё месозад.</p>
<p>Тавсифи роҳҳои ҳалли мушкилоти</p>	<p>Қаблан дар самти муқаррар намудани талабот оид ба тартиб, муҳлат ва ҳаҷми</p>

баррасишуда (бидуни таҳияи санади меъёрии ҳуқуқӣ)

иттилооту маълумоте, ки аз ҷониби Бюрои таърихи қарз ба Бонки миллии Тоҷикистон ҳамчун мақоми ваколатдор пешниҳод мегардад, санади меъёрии ҳуқуқии мушаххас қабул карда нашудааст.

Ҳама гуна муносибат дар самти мазкур тибқи меъёрҳои Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи таърихи қарз (кредит)" ба танзим дароварда мешуд, ки ин санади меъёрии ҳуқуқӣ меъёрҳои мушаххасро дар самти танзим ва назорати раванди ҳисоботсупории Бюроҳои таърихи қарз доронамебошад.

Бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Оид ба ворид намудани тағйироту илова ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи таърихи қарз (кредит)" таҳти №1501 аз санаи 02.01.с.2018 ба Қонуни зикршуда тағйироту илова ворид карда шудааст, ки тибқи он Бонки миллии Тоҷикистон ҳуқуқи қабул намудани санади меъёрии ҳуқуқиро оид ба тартиб, мӯҳлат ва ҳаҷми иттилооту маълумоте, ки аз ҷониби Бюрои таърихи қарз ба мақоми ваколатдор, яъне Бонки миллии Тоҷикистон пешниҳод мегардад, соҳиб шуд.

Тағйироту иловаҳои ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи таърихи қарз (кредит)" воридшуда заминаи ҳуқуқӣ барои таҳия ва қабули Дастурамали мазкур маҳсуб меёбад.

Дастурамали мазкур бо назардошти талаботи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи фаъолияти бонкӣ", "Дар бораи таърихи қарз (кредит)" ва таҷрибаи Бонки миллии Тоҷикистон дар самти ҳисоботсупорӣ таҳия гардида, дар маҷмӯъ он талаботи мушаххасро нисбат ба тартиб,

	<p>мўҳлат ва ҳаҷми иттилооту маълумоте, ки аз ҷониби Бюрои таърихи қарз ба Бонки миллии Тоҷикистон пешниҳод мегардад, муқаррар менамояд.</p>
<p>Арзёбии муфассали хароҷоти буҷети давлатӣ, эҳтимолияти оқибатҳои иҷтимоию иқтисодӣ дар ҳолати қабули санади меъёрии ҳуқуқӣ ва ё роҳи дигари интихобшудаи ҳалли мушкилот</p>	<p>Қабули Дастурамали мазкур аз буҷети давлатӣ хароҷоти иловагӣ талаб намекунад. Дар сурати қабул гардидани Дастурамали мазкур чараёни таъмини Бонки миллии Тоҷикистон бо маълумоти мукамал ва боэътимод дар бораи фаъолияти Бюрои таърихи қарз, ташкилотҳои қарзӣ ва умуман дар маҷмӯъ оид ба вазъи бозори қарзӣ, инчунин ҷиҳати танзим ва назорати фаъолияти Бюрои таърихи қарз барои дастгирии суботи низоми бонкӣ, ҳифзи манфиатҳои амонатгуздорон ва қарздеҳон таъмин гашта, фаъолияти мусбии Бюроҳои таърихи қарз ба роҳ монда мешавад. Инчунин хавфи қарзӣ дар низоми бонкӣ паст гашта, ба иқтисодиёти кишвар таъсири мусбӣ мерасонад.</p> <p><u>Оқибатҳои иҷтимоии лоиҳаи Дастурамали мазкур:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - шаффофияти фаъолияти Бюроҳои таърихи қарз таъмин карда шуда, сатҳи дастрасии озод ва зарурии аҳоли ба иттилоот доир ба таърихи қарз таъмин карда мешавад; - пешниҳоди хизматрасониҳои иттилоотӣ аз ҷониби Бюроҳои таърихи қарз сифатан боло рафта, содда ва дастрас мегарданд; - барои баланд бардоштани сатҳи эътимоднокии аҳоли ба низоми бонкии кишвар мусоидат менамояд; - барои рушд ёфтани соҳаи таърихи қарз мусоидат менамояд. <p><u>Оқибатҳои иқтисодии лоиҳаи мазкур:</u></p>

	<p>- субот, бехатарӣ ва муассирии фаъолияти Бюроҳои таърихи қарзи Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин карда мешавад;</p> <p>- барои рушди минбаъдаи Бюроҳои таърихи қарзи кишвар заминаи устувор ва шаффоф гузошта мешавад;</p> <p>- талаботҳои ҳаммонанд, равшан ва баробар нисбати Бюроҳои таърихи қарз таъмин карда мешаванд;</p> <p>- дар рушду нумӯи иқтисодиёти кишвар таъсири мусбӣ мерасонад.</p> <p>Қабули Дастурамали мазкур аз Бюроҳои таърихи қарз хароҷоти иловагиро талаб намекунад.</p>
<p>Нишондиҳандаҳои арзёбии инкишоф ва даврияти ҷамъовариҳои он</p>	<p>Нишондиҳандаҳои арзёбии инкишоф вобаста ба санади меъёрии ҳуқуқии зикршуда ин:</p> <p>1) Ноил шудан ба сатҳи дурусти дастрасӣ ба ҳадафҳои асосии мақоми ваколатдор дар самти танзим ва назорати фаъолияти Бюроҳои таърихи қарз ва махсусан дастгирии суботи низоми бонкӣ, ҳифзи манфиатҳои амонатгуздорон, қарздохон ва дорандагони ҳисобҳои сармоягузорӣ;</p> <p>2) Таъмини сатҳи баланди амнияти иттилоотӣ ва дастрасии субъектони таърихи қарз ба иттилоот ба ҳисоб мераванд.</p> <p>Дар сурати қабул шудани санади меъёрии ҳуқуқии зикршуда талаботи қонунгузори соҳавӣ риоя гардида, Бонки миллии Тоҷикистон бо маълумоти мукамал ва боэътимод дар бораи фаъолияти Бюроҳои таърихи қарз ва дар маҷмӯъ оид ба вазъи бахши қарзӣ/маблағгузорӣ таъмин мегардад.</p>
<p>Санаи эҳтимолии мавриди амал қарор</p>	<p>14 майи соли 2022</p>

додани лоиҳаи санади
меъёрии ҳуқуқӣ дар
сурати қабули он.

Муовини Раис

Толибзода Ф. Н.